

Meråker kommune
Rådhusgata 7
7530 MERÅKER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inge Hafstad, +47 74 16 80 66

Skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Meråker Stjørdal Selbu og Tydal kommuner

Meråker kommune fikk søndag den 9. januar 2022 kl. 21:10 skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Meråker, Stjørdal, Selbu og Tydal kommuner som avgrenses av E14 i nord, Riksgrensen i øst, Rv. 705 i sør og E6 i vest. Bakgrunnen for søknaden var funn av to rein påvist drept av ulv ved Ersgardsfjellet sørøst i Stjørdal kommune, ikke langt fra Meråker kommune. Statsforvalteren anser skadesituasjonen som akutt med stort skadepotensiale knyttet til ulv i området. Dette sammen med at skadeområdet ligger godt utenfor forvaltningsområdet for ulv (ulvesonen), og at beitedyr skal ha prioritet foran ulv legges til grunn for beslutningen. Tillatelsen ble formidlet muntlig til Meråker kommune v/Anne Haneborg søndag den 9. januar 2022 kl. 21:10, og dette er det skriftlige vedtaket som bekrefter muntlig tillatelse gitt over telefon. Fellingstillatelsen varer frem til mandag den 17. januar 2022 kl. 12.00, eller avsluttes før når det eventuelt er felt ulv. Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Bakgrunn

Den 31. desember 2021 ble det funnet spor som senere ble bekreftet til ulv sør for E14 i Meråker kommune. Det ble samlet inn DNA-prøver fra ulven i form av hår og ekskrementer. Ekskrementprøven viste at det dreide seg om en hannulv første gang registrert i Ljusdal, Gävleborgs län i Sverige den 10. februar 2021. Ulven er født i det helsvenske reviret Skrottnmyran, og er ikke en genetisk viktig ulv. Frem til søknadsdatoen 9. januar d.å. er det påvist to skader forvoldt av ulv på rein.

Søknad

Statsforvalteren fikk telefon fra Meråker kommune v/Anne Haneborg søndag den 9. januar 2022 kl. 20:35 der hun forhører seg om muligheten for skadefellingstillatelse på ulv. Ule har tatt to rein i grenseområdene mellom Meråker og Stjørdal. Hun skal forhøre seg med reindrifta om hvordan de skal organisere et eventuelt fellingsforsøk før kommunen søker formelt. Hun får beskjed om at de vil få fellingstillatelse. Kl. 21:10 ringer Meråker kommune opp på nytt og søker formelt om skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Meråker, Stjørdal, Selbu og Tydal kommuner. Søknaden blir skriftliggjort i en e-post fra Meråker kommune mandag den 10. januar 2022. Kommunen søker også

om dispensasjon fra viltloven for å benytte snøscootere for sporing og uttransportering av fellingspersonell.

Søknaden begrunnes med funn av to rein påvist tatt av ulv, og stort skadepotensiale for fremtidige skader på rein. Ønsket fellingsområde avgrenses av E14 i nord, Riksgrensen i øst, Rv. 705 i sør og E6 i vest.

Forskrifter og betingelser knyttet til betinget skadefelling av ulv

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning."

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

"Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak"*

Rovviltnemnda i region 6 har i møte den 23. april 2021 fattet vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv 2021/2022. I dette vedtaket gir nemnda 3 betingede skadefellingstillatelser på ulv til region 6 for perioden 1. juni 2021 til og med 15. februar 2022. Det står i vedtaket spesifikt om ulv:

«Streifdyr av ulv kan forekomme. Om det blir registrert skader av ulv, og faren for nye skader er stor, bør statsforvalterne ha muligheten til å tillate skadefelling. De svensk-norske retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle ulver skal følges.»

Ved tidspunkt for iverksetting av fellingstillatelse er det ikke felt ulv på skadefelling i region 6, og gjenværende skadefellingskvote er dermed fortsatt på 3 ulver.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak

etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Statsforvalteren viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av Rovviltnemnda i region 6 i vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv, jf. brev datert 26. april 2021. Rovdata publiserte en statusrapport for ulv 2020/2021 som viste fem helnorske familiegrupper i Norge og sju med tilhold på begge sider av riksgrensen (Svensson m.fl.: <https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2757076>). Siste oppdaterte foreløpige data viser at det pr. 16 desember 2021 var påvist 9 familiegrupper (ulvekull) der fire av dem var helnorske. Det poengteres at dette er foreløpige data, se www.rovdata.no for mer informasjon.

Etter 1. oktober er det registrert 8 døde ulver i Norge, hvorav ingen av dem er felt i Trøndelag. Siste kjente felling av ulv i region 6 skjedde i Holtålen kommune den 16. februar 2020 på lisensfelling. Det ble før det felt en ulv på lisensfelling i Melhus kommune den 19. januar 2019, en i nødverge i Lierne kommune oktober 2016 og to ulver i 2013 på skadefelling i region 6. Med bakgrunn i data fra det nasjonale overvåkningsprogrammet for ulv, forvaltningsplan for store rovdyr i region 6, føringer i rovviltforliket og data fra DNA-prøven som viser at det ikke er snakk om en genetisk viktig ulv anser Statsforvalteren i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Førre-var-prinsippet kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Statsforvalteren er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor av førre-var-prinsippet jf. § 9 kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Siste året (fra 1. januar 2021) og frem til søknadsdato er det registrert en avgang på 34 ulv i Norge, hvorav 28 av dem er felt i forbindelse med lisensfelling. En eventuell felling av ulv vil være innenfor rammen av kvoten fastsatt av rovviltnemnda den 23. april 2021, slik at den samlede belastningen ikke vil øke ut over de vurderingene som rovviltnemnda gjorde i forbindelse med fastsettelse av kvote for betingede skadefellingstillatelser. Med den kunnskapen som finnes om antall, reproduksjon og dødelighet hos ulv, anser forvaltningen å ha god oversikt over den samlede belastningen på ulvebestanden. Vedtaket omhandler iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 ulv utenfor forvaltningsområdet for ulv, hvor det årlig foregår lisensfelling av ulv. I og med at den samlede belastningen er vurdert ved fastsettelse av kvote, jf. nemndas vedtak datert 23. april 2021, tillegges naturmangfoldloven § 10 mindre vekt i denne saken.

Vedtaket gjelder iverksetting av skadefellingstillatelse på 1 ulv i de deler av Meråker, Stjørdal, Selbu og Tydal kommuner som ligger innenfor følgende avgrensning: E14 i nord, riksgrensen i øst, Rv. 705 i sør og E6 i vest, og Statsforvalteren anser ikke §§ 11 og 12 som relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater.

Det ble i 2012 utarbeidet felles retningslinjer mellom daværende Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) og Naturvårdsverket i Sverige, for på best mulig måte kunne ivareta de

genetisk verdifulle individene av ulv fra øst/nordlig utbredelse. Disse individene kan være av stor betydning for det genetiske mangfoldet i den sørsandinaviske ulvebestanden. Retningslinjene sier blant annet

«...at genetisk status for skadegjørende individ skal tillegges betydelig vekt ved vurdering om det skal gis tillatelse til felling eller ikke. Imidlertid er dette ikke til hinder for felling hvis de samlede kriteriene for felling ellers er oppfylt og der andre tiltak er vurdert. Det kan ikke forutsettes at ethvert genetisk verdifullt individ i populasjonene kan identifiseres til enhver tid, for eksempel ved akutte skader på sau og tamrein på sommeren, eller i områder uten snødekke. Skadegjørende individ bør likevel, så langt det er mulig, identifiseres for i størst mulig grad å fastslå genetisk status.»

I dette tilfellet er den genetiske statusen på ulven fastsatt, og vi snakker om en hannulv fra det helsvenske reviret Skrottmyran, og er ikke en genetisk viktig ulv.

Statsforvalterens vurdering

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Fellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning slik dette er nedfelt bl.a. i forvaltningsplanen. For å vurdere dette, skal de opplistede skjønnskriteriene i annet ledd i rovviltforskriften § 9 drøftes i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

De to reinsdyrkadavrene som er funnet ligger i grenseområdene mellom Meråker og Stjørdal kommuner. Hele det omsøkte området er reinbeiteområde for Saanti sijte (Essand reinbeitedistrikt), med stort potensiale for fremtidige skader på rein. Saanti sijte har et øvre reintall på 4500 dyr i vårflokk, og store deler av flokken har oppholdt seg mellom E14 og Rv. 705 fram til årsskifte. De er nå ferdig med slakting og holder nå på å samle reinen for å drive dem nedover mot Femund for vinterbeite. Det aktuelle området har derfor svært stor betydning som beitemark. Skadenes omfang og utvikling viser vi snakker om en akutt skadesituasjon. Dette, sammen med et stort antall rein på vinterbeite, utgjør et betydelig potensial for fremtidige skader.

Hele region 6 ligger i sin helhet utenfor vedtatt forvaltningsområde for ulv. Statsforvalteren forholder seg til at DNA-prøve viser at det er snakk om en hannulv fra det helsvenske reviret Skrottmyran, og er ikke en genetisk viktig ulv.

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som forvaltningsområder for fredet rovvilt skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det nasjonale bestandsmålet for ulv er nådd i region 4 og 5. I region 6 er det ikke mål om ynglende bestand av ulv, noe som medfører at terskelen for å innvilge søknader om skadefellingstillatelse er lav.

Statsforvalterens konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Ved tidspunkt for søknaden var det funnet to rein påvist tatt av ulv, begge tatt av ulv maksimum et døgn før søknaden (skadedato 8. – 9. januar 2022). Tilstedeværelse av ulven er dokumentert siden 31. desember 2021. Statsforvalteren anser skadesituasjonen som akutt, men stort potensiale for fremtidige skader. De ferske skadene sannsynliggjør at skadevolder (ulven) fortsatt er i området og at muligheten til et

effektivt fellingsforsøk er til stede. Det er ikke bestandsmål for ulv i region 6, men det hender at streifulv forekommer i regionen. Etter en vurdering av rovviltforliket av 2011, den geografiske differensieringen i rovviltmyndens forvaltningsplan for region 6, skadesituasjonen ved søknadstidspunktet og skadepotensialet knyttet til skadevolder, samt brev fra KLD om tydeligere soneforvaltning, anser Statsforvalteren det som riktig å iverksette skadefellingstillatelse på en ulv i de deler av Meråker, Stjørdal, Selbu og Tydal kommuner som ligger innenfor følgende avgrensing: E14 i nord, riksgrensen i øst, Rv. 705 i sør og E6 i vest.

Ønske om bruk av motorkjøretøy

Statsforvalteren kan med hjemmel i viltlovens § 35 gi dispensasjon til å benytte motorkjøretøy til å postere fra bil under jakt.

Vi vurderer at en slik dispensasjon er hensiktsmessig for å oppnå et så effektivt fellingsforsøk som mulig. Det vil ikke gis dispensasjon til å løsne skudd fra motorkjøretøy, samt til å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy til førfølgning av vilt eller til å avlede viltets oppmerksomhet fra jegeren.

Statsforvalterens vedtak etter viltloven

Statsforvalteren gir, med hjemmel i viltlovens § 21, jf. viltlovens § 35, tillatelse til bruk av motorkjøretøy etter bokstav c og d, som sier følgende:

- c) å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy utenfor vei til lokalisering av vilt – **kan kun benyttes i forbindelse med sporing av ulv og uttransportering av fellingspersonell.**
- Tillatelsen er gyldig i samme periode som skadefellingstillatelsen er gitt for.

Statsforvalterens vedtak (skadefellingstillatelse på ulv):

Med hjemmel i *lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9* har Statsforvalteren i Trøndelag fattet følgende vedtak:

Meråker kommune gis skadefellingstillatelse på en ulv i deler av Meråker, Stjørdal, Selbu og Tydal kommuner. Tillatelsen ble formidlet muntlig Meråker kommune v/Anne Haneborg søndag 9. januar kl. 21:10.

Følgende forutsetninger er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra søndag 9. januar 2022 kl. 21:10 til mandag 17. januar kl. 12.00, eller frem til ulv er felt. Behovet for en eventuell forlengelse vil bli vurdert av Statsforvalteren i samråd med kommunen ved tillatelsens utløp.
2. Skadefellingstillatelsen gjelder i deler av Meråker, Stjørdal, Selbu og Tydal avgrenset av E14 i nord, riksgrensen i øst, Rv. 705 i sør og E6 i vest. Fellingsforsøket skal rettes mot områdene hvor skader sist er dokumentert.
3. Dersom fellingslaget finner ekskrement eller hår som antas å stamme fra ulv, skal disse umiddelbart leveres til rovviltkontakt i SNO for videre innsending til Rovdata.
4. Skadefellingstillatelsen gis til Meråker kommune. Kommunen har ansvaret for å koordinere fellingsforsøket med nabokommunene. Alle som deltar i fellingslaget, skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Statsforvalteren i Trøndelag så raskt som mulig.

5. Deltakere i kommunale/interkommunale fellingslag skal få kompensasjon for gjennomføring av skadefellingsforsøket, jf. rovvilt forskriften § 9 a. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Deltakerne må ha løst lisens for å være berettiget kompensasjon. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Statsforvalteren umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest innen **1. mai 2022**.
6. Budsjettramme for fellingsforsøket settes til inntil **kr 72 000,-**. Eventuelle påløpte kostnader kommer i tillegg, oppad begrenset til **kr 30 000,-** pr. fellingsforsøk (jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd). Dekking av feriepenger og arbeidsgiveravgift kommer også i tillegg.
7. Fellingsleder bes om å utarbeide en fellingslogg som sendes Statsforvalteren etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført. Fellingsloggen skal rapporteres via Miljøvedtaksregistrert www.miljovedtak.no.
8. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
9. Ved felling av ulv skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, og de som deltar i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøven for storviltjakt for jaktåret 2021/2022.
10. Felling eller forsøk på felling av ulv skal omgående meldes til Statsforvalteren i Trøndelag (rovvilttelefon 930 60 221). Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren krever det.
11. Den/de som sårer ulv under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet ulven. Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet.
12. Ulv som blir felt på denne tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt ulv uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingslagets leder ansvarlig for at felt ulv ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Statsforvalteren og politiet skal da underrettes snarest.
13. Dersom det er ønskelig å bruke løs hund i forbindelse med jakta må kommunen gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven. Kommunen må da samtidig dispensere fra båndtvangsbestemmelsene også i hensyn til tamrein og bufe i hundeloven.
14. Statsforvalteren i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, og sendes til Statsforvalteren i Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon naturmangfold

Inge Hafstad
seniorrådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Stjørdal kommune	Postboks 133 / 134	7501	STJØRDAL
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Essand Reinbeitedistrikt / Saanti Sijte	Postboks 236	7361	RØROS